

АНТИГЕННИЙ ПЕЙЗАЖ ТА ДОНОРСЬКІ ВЛАСТИВОСТІ ЕНТЕРОПАТОГЕННОЇ КИШКОВОЇ ПАЛИЧКИ У НЕМОВЛЯТ, ХВОРИХ НА КИШКОВИЙ ЕШЕРИХІОЗ

Липовська В.В., Ступа М.С.

СумДУ, кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією і курсом мікробіології, вірусології та імунології

На сьогоднішній день кишкові ешерихіози, які спричинені ентеропатогенною кишковою паличкою (ЕПЕС), займають одне з провідних місць у інфекційній патології. Епідемічна ситуація по захворюваності дітей у місті Суми залишається напруженою. Захворюваність характеризується високим та несталим рівнем, на який суттєво впливають соціально-економічні, екологічні та епідеміологічні фактори, тому актуальним залишається питання епідеміологічного моніторингу за збудниками кишкового ешерихіозу, який спричинений ЕПЕС, та прогнозування захворюваності на кишковий ешерихіоз на найближчий час і на віддалену перспективу.

Метою дослідження було вивчення антигенного пейзажу ЕПЕС серед немовлят міста Сум та донорських властивостей збудника у мікробіоценозі.

Нами були обстежені 46 немовлят, у яких була виділена ЕПЕС, яка спричинила розвиток кишкового ешерихіозу.

Матеріалом для дослідження були фекалії пацієнтів. Для виділення збудника та вивчення його антигенних властивостей ми застосували бактеріологічний метод дослідження. Донорську активність ЕПЕС за *F*-фактором вивчали за допомогою донорспецифічного бактеріофага *MS2* та відповідної йому "еталонної" культури *E. coli AB-1157 (F⁺)*. У дослідженні був також застосований "еталонний" бактеріофаг *ØII*, який є специфічним до реципієнтних клітин, та відповідна йому "еталонна" культура *E. coli AB-1157 (F⁺)*. Фаготипування штамів ЕПЕС проводили за методом Фішера.

Серологічний пейзаж ЕПЕС був представлений 14 сероварами: O18ac:K77, O20ab:H26, O26:H1, O55:H6, O86a:K61, O111ab:H2, O114:K90, O119:H6, O125:K70, O126:H7, O127:K63, O128ab:K67, O142:K86:H18 та O142:K86:H38. Серед виділених сероварів переважали серовари O55:H6 у 26,5 % пацієнтів, O111ab:H2 - у 16,3 % та O126:H7 у - 12,24 %, які склали у популяції 55,04 %.

Було також з'ясовано, що 9 сероварів ЕПЕС характеризувалися донорськими властивостями. Донорська активність за *F*-фактором була притаманна всім культурам сероварів O55:H6, O111ab:H2 та O126:H7.

Враховуючи одночасно особливості антигенної структури *Escherichia coli* та її фаголізабельні властивості, можна прогнозувати, що в наступні роки можливо зросте число хворих на кишковий ешерихіоз, спричинений ЕПЕС, зумовлений саме сероварами O55:H6, O111ab:H2 та O126:H7, оскільки вони склали у популяції більше 50 %, хоча ще й не набрали у популяції критичної маси.